

MEER- EN HOOGBEGAAFDHEID

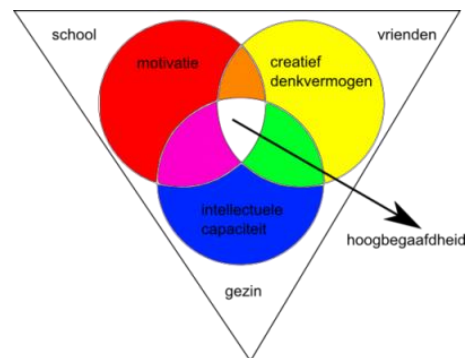
INLEIDING

In de visie van IKC Trudo staat “Door een passende ondersteunings- en begeleidingsstructuur is er in ons aanbod ruimte voor verschillen en komen we tegemoet aan de onderwijsbehoeften van kinderen.” Dit betekent in de praktijk dat niet iedere leerling op dezelfde manier werkt. Het besef is aanwezig dat sommige leerlingen een specifiek aanbod nodig hebben. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de individuele en specifieke leerbehoeften van onze leerlingen. In dit beleidsplan richten we ons op de leerlingen die bovengemiddeld presteren en daardoor extra ondersteuningsbehoeftes hebben.

1. Visie

Wij hanteren op IKC Trudo de visie van Renzulli en Mönks. Begaafdheid bestaat niet alleen uit een hoge intellectuele capaciteit, maar ook uit motivatie en creatief denkvermogen. Deze persoonlijkheidsfactoren worden beïnvloed door omgevingsfactoren: school, vrienden en het gezin.

Aan deze visie voegen wij een gedeelte van de meervoudige intelligentie van Gardner toe. Wij vinden dat leerlingen niet perse op alle vakken begaafd moeten zijn, maar dat leerlingen ook kunnen excelleren op een specifiek gebied.

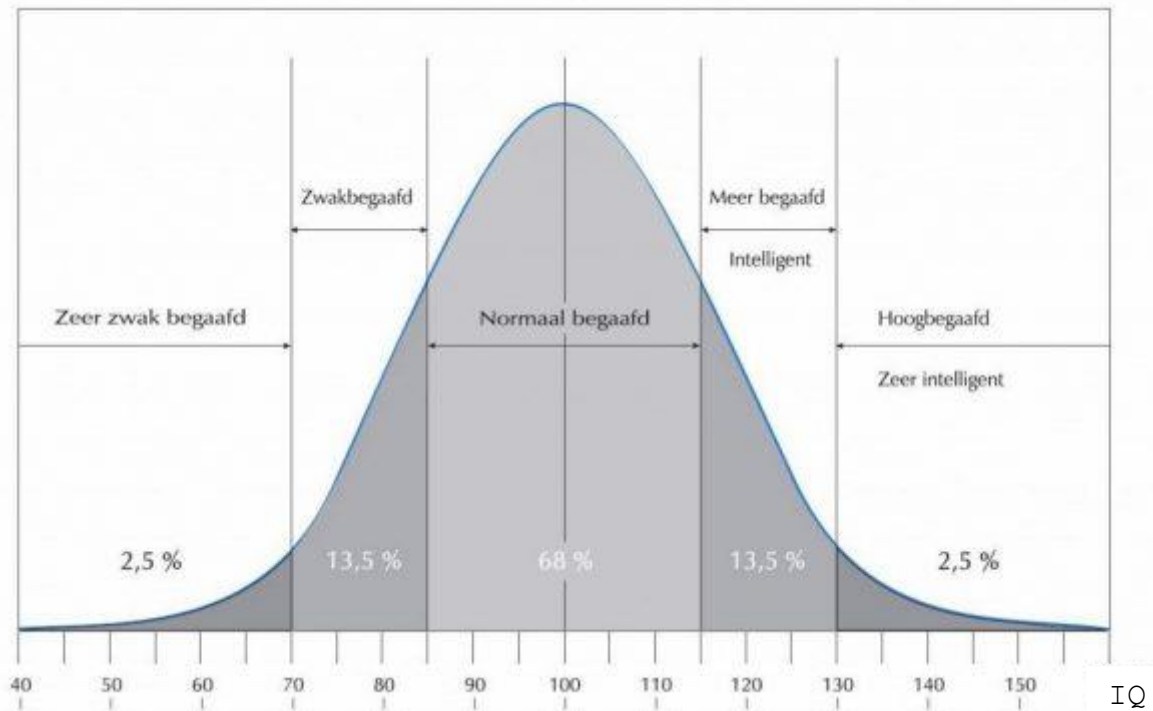
2. Kinderen tot 8 jaar

Omdat het intelligentiepeil bij leerlingen vanaf het achtste jaar pas betrouwbaar is, spreken we nog niet van begaafdheid, maar van een ontwikkelingsvoorsprong. De ontwikkeling van zo'n leerling verloopt niet lineair, maar sprongsgewijs en is erg omgevingsgebonden. Bij enkele leerlingen blijft een voorsprong bestaan en als deze voorsprong zich verder blijft ontwikkelen is dit een potentieel begaafde leerling.

Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong kunnen de volgende kenmerken hebben'

- Een goede taalvaardigheid
- zijn intens betrokken
- denken na over het leven
- groot empathisch vermogen
- kennishonger
- zijn taakgericht
- hebben een rijke fantasie
- hoog aanpassingsvermogen
- wereldontdekkers
- goed geheugen

3. Kinderen vanaf 8 jaar

Bron: Initiatiefgroep aandacht voor onderpresteren

Uit bovenstaande verdeling is af te lezen dat een leerling meerbegaafd is als het IQ tussen de 115 en de 130 is. Als het IQ boven de 130 is, spreken we van hoogbegaafd. Op IKC Trudo zijn we van mening dat leerlingen niet getest hoeven te worden middels een IQ test om in aanmerking te komen voor een passend aanbod.

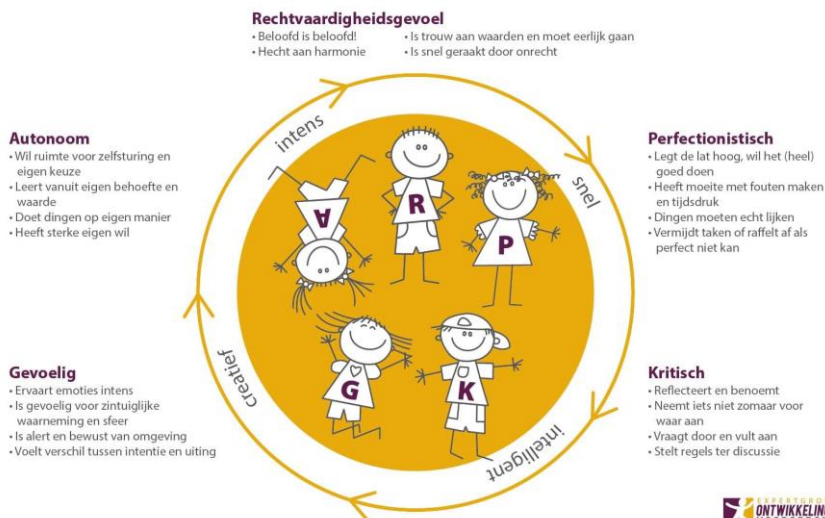
Meer- en hoogbegaafdheid kun je herkennen in 2 soorten kenmerken;

Cognitieve kenmerken

Meerbegaafd	hoogbegaafd
Weet de antwoorden	Stelt de vragen
Is belangstellend	Is nieuwsgierig
Is aandachtig	Is geestelijke en lichamelijk betrokken
Heeft goed ideeën	Heeft wilde aparte ideeën
Werkt hard	Lijkt te spelen maar heeft goede resultaten
Beantwoord de vragen	Gaat de discussie aan op details, wijdt uit
Leert makkelijk	Weet het al
Heeft 6-8 herhalingen nodig	Heeft 1-2 herhalingen nodig
Begrijpt hoe ideeën in elkaar zitten	Creëert ideeën
Presteert bovengemiddeld in de klas	Kan bovengemiddeld, maar ook gemiddeld of benedengemiddeld presteren
Houdt van omgaan met leeftijdsgenoten	Geeft voorkeur aan ouder gezelschap
Begrijpt de bedoeling	Trekt conclusies
Kopieert nauwgezet	Ontwerpt iets nieuws
Vindt school leuk	Vindt leren leuk
Neemt kennis op	Speelt met kennis
Technisch	Uitvinder
Kan goed onthouden	Kan goed inschatten
Houdt van stapsgewijze informatie	Gedijt op complexiteit
Is aandachtig	Is een scherpe observator
Is tevreden met wat hij leert	Is zeer kritisch over zichzelf

Zijnskenmerken

Kijken achter het gedrag; zijnskenmerken bij hoogbegaafdheid

4. Signalering en diagnostiek

Signalering

-Er wordt tijdens de intakeprocedure gevraagd of ouders een ontwikkelingsvoorsprong zien bij hun kind en welke dat dan is. Ook wordt gevraagd of er bepaalde signalen wat betreft ontwikkelingsvoorsprong, zijn afgegeven op de PSZ of het KDV waar het kind naartoe gaat.

-Alle toetsresultaten worden volgens vaste afspraken ingevoerd en geëvalueerd.

-Bij vermoedens van meer- of hoogbegaafdheid vanuit leerkrachten, ouders of IB-er worden door leerkrachten en ouders de signaleringslijsten van Desiree Houkema ingevuld. Naar aanleiding van de lijsten gaan ouders en leerkracht in gesprek.

Diagnostiek

Nadat de procedure van de signalering is besproken, moet worden besloten in hoeverre het wenselijk is vervolgstappen op het gebied van diagnostiek te zetten. Zolang we een passend aanbod kunnen bieden, is een intelligentietest niet nodig. Op het moment dat we geen passend aanbod kunnen vinden en we zitten met een hulpvraag, kan een intelligentietest helpend zijn en hierdoor kan er een diagnose tot stand komen.

5. Aanbod

5.1 Aanbod kleuters

Bij de kleutergroepen wordt gewerkt met leerdoelen. Kleuters krijgen de doelen op maat aangeboden zodat alle leerlingen op eigen niveau kunnen ontwikkelen. We kiezen hier bij voorkeur voor verdieping ipv versnelling. Daarnaast bieden we kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong 1 x per week een momentje buiten de groep voor extra verdiepende activiteit.

5.2 Aanbod vanaf groep 3

Compacten

Begaafde leerlingen kunnen 2-5 keer sneller leren dan gemiddeld. Compacten is het schrappen van onnodige herhalings- en oefenstof uit de reguliere methoden. Dit is noodzakelijk om aan te kunnen sluiten bij de leereigenschappen van begaafde leerlingen en om tijd vrij te maken voor het verrijkingswerk. Wat schrappen?

- 50%-100% van de instructie;
- 50%-75% van de oefenstof;
- 75%-100% van de herhaling;

Verrijken

Het verrijkingswerk wordt aangeboden in plaats van de reguliere leerstof. Het is dus geen extra werk. Leerlingen die voor een bepaald vak onder de “plusgroep”- vallen gaan aan de slag met verrijkingswerk. Hoe we daar per vak mee omgaan staat beschreven in onze kwaliteitskaarten. Het verrijkingswerk vergt veel van de leerling, omdat deze leerling dat niet gewend is vanuit het reguliere werk. De leerling zal voor het eerst de leerkuil door moeten. De vaardigheden die je hiervoor nodig hebt, moeten nog ontwikkeld worden en dat vraagt extra begeleiding.

Plusklas

In de plusklas komen leerlingen (maximaal 12) die ondanks het verrijkingswerk behoefte hebben aan meer. In onze plusklas wordt aandacht besteed aan de doelen ‘leren leren, leren denken en leren leven’. In de plusklas wordt er o.a. gewerkt aan; vreemde talen, filosofie, presenteren, discussiëren, samenwerken, wetenschap, plannen en organiseren. We gaan in overleg met de leerlingen waar behoeftes en interesses liggen en we vinden het waardevol om gelijkgestemden bij elkaar te brengen.

Een plusklas leerling

- Heeft vooral kenmerken uit de lijst hoogbegaafdheid. (zie tabel cognitieve kenmerken op pagina 3)
- Heeft verrijkingswerk bij meerdere vakken en kan dit dan zelfstandig plannen, organiseren, verwerken en nakijken en laat zien hier gemotiveerd voor te zijn.
- Heeft een duidelijk ontwikkeldoel in de plusklas.

Jaarlijks na de M toetsen en de E toetsen worden leerlingen uit de “plusgroep” en plusklas geëvalueerd met groepskracht, plusklasleerkracht en IB-er om te kijken of de plusklas gecontinueerd wordt of dat er een plaatsing in de plusklas plaats zal vinden.

6. Begeleiding

Werken aan verrijkingsmateriaal vraagt om begeleiding. De leerkracht biedt deze begeleiding binnen het eigen klassenmanagement. Bij dit begeleidingsmoment wordt het werk van de leerling besproken en worden eventuele vragen beantwoord.

7. Beoordeling

Het verrijkingswerk wordt formatief beoordeeld. De leerling krijgt vooral feedback op het proces en een beetje op het product. Op ieder rapport wordt een klein stukje tekst toegevoegd over het verrijkingswerk en/of de plusklas.